

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Dans i fremtidens skole

Dans er et universelt språk og grunnleggende i mennesket. Det representerer en kilde til fysisk aktivitet, skapende virksomhet, samhandling med andre, kroppslig erfaring og læring, innføring i og utveksling av tradisjoner og kulturer. Med sine faglige, skapende, fysiske og emosjonelle verdier bør dans som fag ha en plass i fremtidens skole og i utviklingen av elevene potensial som mennesker (s.7). I høyere utdanning er kunstfag og kunstfaglig utviklingsarbeid likestilt med vitenskapelig forskning og andre måter å lære, erfare og erkjenne enn de rent kognitive, er anerkjent. Med dette som utgangspunkt ønsker vi å fremheve verdien av kunstfag i skolen og viktigheten av at alle kunstfagene likestilles og behandles som egne fag.

Dans i Skolen har videre følgende kommentarer til utvalgets rapport:

1. Kompetanser i fremtidens skole

Støttes.

2. Fagfornyelse og læreplanmodell

2.1. Fag som organiserende prinsipp videreføres i skolen.

Det ses svært positivt på at fag som organiserende prinsipp videreføres i skolen. Dette kan bidra til at kunstfagene undervises av kompetente lærere i dette fagområdet.

2.2 For å få et bedre grunnlag for sammenheng i læreplanverket, starter fagfornyelsen i fagområdene:

Vi støtter at fagfornyelsen starter i fagområdene, men foreslår følgende endring:

- Fagområdet *praktiske og estetiske fag* endres til *kunstfag, idrett og ernæring* (alt. *kunst- og kulturfag*)
- kunstfag bør omfatte musikk, dans, drama, mediefag og kunst og håndverk
- Dans er per i dag kompetansemål i fagene kroppsøving og musikk, men bør få status som eget fag i fagområdet *kunstfag, idrett og ernæring*

Begrunnelse:

Kunstfagene er alle egne fag i høyere utdanning og arbeidsliv og bør derfor omtales som det også i grunnopplæringen. Mat & helse inngår i dette fagområdet, men det foreslås at fagtittel endres til ernæring da dette bedre speiler fagets mål, og fordi helseperspektivet forstås som et felles mål for hele fagområdet.

Dans har ikke plass som eget fag i grunnskolen, og beskrives av den grunn ikke som et fag i rapporten. Dans nevnes i sammenheng med musikkfaget som en måte å oppleve musikk på (s.59), og reflekterer gjennom dette et noe utdatert syn på dans, som kan forstås som en konsekvens av dansens noe svake posisjon i Norge sammenliknet med musikkfaget. I kroppsøvningsfaget finnes det kompetansemål som omfatter dans (også skapende dans), men da innunder området Idrettsaktiviteter. Dette speiler et syn på dansen som ikke er på dansefagets premisser. Plasseringen av dans i begge disse læreplanene fører til at dansefagets metoder, begreper og sammenhenger ikke får den plassen som behøves for å forløse fagets potensial, inkludert dybdelæring. Fremtidens skole bør inneholde et dansefag med utgangspunkt i oppdatert kunnskap om dans i et læringsperspektiv.

En illustrasjon på kompetanse i å lære gjennom dans, er å jobbe med begrepsutvikling. Dette skjer både gjennom fysisk utførelse, samhandling, refleksjon og bevisstgjøring, og er språklig forankret. Et fremtidig dansefag bør reflektere fagfeltets utvikling ved at opplevelsen av dans kan skje ved å kombinere kognitiv og fysisk observasjon og deltakelse, gjennom fortolkning og verbalisering av inntrykk med utgangspunkt i en kroppslig-sansende erfaring. Ved å knytte dans til kommunikasjon, samhandling og deltakelse kan faget bygge opp til en essensiell form for kroppslig forankret demokratisk læringsarena

2.3. Fagenes sentrale metoder, tenkemåter, begreper og sammenhenger prioriteres for å legge bedre til rette for dybdelæring i fagene.

Faget dans inneholder en bredde av danseformer kategorisert som samværsdans, scenisk dans og/eller skapende dans. Sentrale metoder er ferdighetstrening, utforskning, samhandling, presentasjon og refleksjon. Danseundervisning i kroppsøvningsfaget er bygget opp rundt de to hovedområdene skapende dans og samværsdans. Samværsdans omfatter nasjonal og internasjonal folkelig dans og danser med rot i ungdomskulturen. Skapende dans bygger på Laban's prinsipper. Ved å utvide faget fra å være kompetansemål i andre fag til å bli et eget fag, vil man i større grad kunne synliggjøre og ta i bruk fagets sentrale metoder, tenkemåter og begreper og legge til rette for dybdelæring.

Det særegne som dansefaget kan tilby i skolen er:

- Sosial erfaring og kompetanse: gjennom samhandling med andre i fysisk aktivitet hvor samarbeid, hensynsfull berøring og respekt for hverandre er sentralt
- Skapende arbeid: gjennom utforskning av bevegelse i tid, rom, form, mønster og kraft
- Kroppslig erfaring: samhandling, utforskning og uttrykk gjennom kropp
- Tradisjon og interkulturalitet: innføring og deltakelse i danser forankret i tradisjon, ulike epoker og ulike kulturer

Utvalget kommenterer at fagområdet praktiske og estetiske fag bør forenkles for å gi bedre rom for dybdelæring. Vi mener at ved en fornyelse av det foreslåtte fagområdet *kunstfag, idrett og ernæring* vil det være mulig å samle sentrale metoder, tenkemåter og overordnede mål som er felles for fagene, til tross for en utvidelse av porteføljen i fagområdet.

2.4. Innenfor fagområdene foreslås fleksibilitet i fag- og timefordelingen.

DiS ser svært positivt på en økt fleksibilitet mellom fagene innenfor fagområdet *kunstfag, idrett og ernæring*. På den måten kan det enkelte fag i dette fagområdet inngå i tverrfaglige prosjekter der elever gjennom å skape og oppleve vil kunne arbeide med flerfaglige temaer. Dette vil kunne bidra til et større tilfang av læringsmetoder og dermed nå flere elevers individuelle behov. Det vil dessuten åpne for blokk-/periodeundervisning som kan medføre en bedre utnyttelse av kunstfaglig kompetanse i pedagogisk personale i og utenfor skolen.
(Se for øvrig pkt. 2.6. flerfaglige tema.)

2.5. Andre fremmedspråk introduseres på barnetrinnet. Prioriteres for å legge bedre til rette for dybdelæring i fagene.

Ingen kommentar.

2.6. Fagfornyelsen inkluderer at flerfaglige temaer som det flerkulturelle samfunnet, folkehelse og livsmestring, samt utfordringer knyttet til bærekraftig utvikling, tas opp i læreplaner for flere fag på en systematisk måte.

Støttes.

Det flerkulturelle samfunnet, folkehelse og livsmestring:

Kunstfagene har et stort potensial når det gjelder å jobbe (tverrfaglig) med flerkulturelle problemstillinger, ved at elevene får kunnskap om og erfaring med kunst og kultur fra ulike land, samfunnslag og tidsepoker. Dette kan bidra både til ivaretagelse av egen kultur og identitet, og utveksling med andres. Samhandling og samarbeid følger naturlig av kunstfagenes arbeidsmåter og det kan bidra til demokratisk kompetanse så vel som sosial kompetanse og inkludering. Sistnevnte kan være avgjørende når det gjelder trivsel og (psykisk) helse.

2.7-2.9.

Støttes.

Andre kommentarer:

Vi støtter for øvrig høringsinnspillet fra Program for lærerutdanning, NTNU i sin helhet.

Oslo. 15.oktober 2015
Anette Sture Iversen
Daglig leder og fagkonsulent
Dans i Skolen